

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ОРОН НУТГИЙН ХАМГААЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь орон нутгийн хамгаалалтыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын хууль тогтоомж

2.1.Орон нутгийн хамгаалалтын хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын батлан хамгаалах тухай хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Энэ хууль нь орон нутгийн хамгаалалтыг хэрэгжүүлж байгаа төр, засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлага, иргэн болон хуулийн этгээдэд хамаарна.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1.“орон нутаг” гэж өөрийн удирдлага бүхий засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, хүн ам, нийгэм, эдийн засгийн цогцолборыг;

4.1.2.“орон нутгийн хамгаалалт” гэж өөрийгөө хамгаалах стратеги, улс орноо батлан хамгаалах тогтолцооны тулгуур үндэс бөгөөд бүх нийтийн оролцоотойгоор орон нутгийн хамгаалалтын бэлтгэлийг хангах, хамгаалах олон талт арга хэмжээний цогцыг;

4.1.3.“орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгж” гэж орон нутгийн хамгаалалтын тодорхой үүрэг гүйцэтгэхээр бэлтгэгдсэн онц болон дайны байдлын үед эмхлэн байгуулагдах нэгжийг;

4.1.4.“орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот хүч хэрэгсэл” гэж орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр томилгоожсон иргэн, хуулийн этгээд, зэвсэг, техник, материал хэрэгслийг;

4.1.5.“уламжлалт аюул” гэж дайсан этгээдээс учруулах цэргийн аюулыг;

4.1.6.“уламжлалт бус аюул” гэж байгалийн болон хүний хүчин зүйлээс учрах цэргийн бус аюулыг;

4.1.7.“орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөө” гэж орон нутгийн хамгаалалтыг зохион байгуулж хэрэгжүүлэх удирдлагын баримт бичгийг;

4.1.8.“томилгоожуулах” гэж иргэн, хуулийн этгээдийг орон нутгийн хамгаалалтын үүрэг гүйцэтгүүлэхээр томилохыг;

4.1.9.“даалгаваржуулах” гэж иргэн, хуулийн этгээдийн өмчлөл, эзэмшилд байгаа зэвсэг, техник, материал хэрэгслийг орон нутгийн хамгаалалтад ашиглахаар оногдуулан бүртгэхийг.

5 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын зарчим

5.1.Орон нутгийн хамгаалалтад дараахь зарчмыг баримтална:

5.1.1.төрийн удирдлага, хяналтад байх;

5.1.2.төрийн батлан хамгаалах бодлогод нийцсэн байх;

5.1.3.уламжлалт болон уламжлалт бус аюулаас урьдчилан сэргийлэхийг урьтал болгох;

5.1.4.бүх нийтийн оролцоонд тулгуурласан байх;

5.1.5.нутаг дэвсгэрээр зохион байгуулагдах;

5.1.6.нэгдмэл, харилцан уялдсан байх;

5.1.7.хөгжлийн бодлогоор дэмжигдсэн байх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ОРОН НУТГИЙН ХАМГААЛАЛТ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ҮНДСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

6 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалт

6.1.Орон нутгийн хамгаалалт нь Монгол Улсын батлан хамгаалах тогтолцооны тулгуур үндэс бөгөөд Зэвсэгт хүчний үйл ажиллагаа, улсын болон цэргийн дайчилгааны бодлого, төлөвлөгөөтэй уялдан зохион байгуулагдана.

6.2.Орон нутгийн хамгаалалт нь түүний бэлтгэлийг хангах, хамгаалахтай холбогдсон төлөвлөлт, зохион байгуулалт, удирдлагын үндсэн арга хэмжээнээс бүрдэнэ.

6.3.Орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн нэгж нь аймаг, нийслэл байна.

6.4.Орон нутгийн хамгаалалт нь төрийн бүх шатны байгууллагын хамтын ажиллагаа, бүх нийтийн оролцоонд тулгуурлана.

6.5.Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлсан чиг үүрэгтэй байгууллага орон нутгийн хамгаалалтад хуульд заасан чиг үүргийн хүрээнд бүх талын дэмжлэг үзүүлэх үүрэг хүлээнэ.

7 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын зохион байгуулалт

7.1.Улсын хэмжээнд орон нутгийн хамгаалалтын бэлтгэлийг зохион байгуулах, хянан зохицуулах чиг үүргийг батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хэрэгжүүлнэ.

7.2.Орон нутгийн хамгаалалтыг нутаг дэвсгэрийн зарчмаар аймаг, нийслэлийн Засаг дарга зохион байгуулна.

7.3.Сум, дүүрэгт орон нутгийн хамгаалалтыг аймаг, нийслэлийн Засаг даргын удирдамжийн дагуу зохион байгуулна.

7.4.Орон нутгийн хамгаалалтын бэлтгэл нь орон нутгийн тогтвортой хөгжлийн түвшин, нөөцийн бүрдүүлэлт, хүч хэрэгслийн чадавх, томилгоот нэгжийн сургалт бэлтгэлийн үр дүнгээр хангагдана.

8 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн арга хэмжээ

8.1.Орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн арга хэмжээ нь тайван цагт орон нутгийн хамгаалалтын бэлтгэлийг хангах, уламжлалт аюулаас урьдчилан сэргийлэх, уламжлалт бус аюулаас хамгаалах, онц болон дайны байдлын үед орон нутгаа хамгаалах замаар улсыг батлан хамгаалахад дэмжлэг үзүүлэхэд чиглэгдэнэ.

8.2.Орон нутгийн хамгаалалтын тайван цагийн үндсэн арга хэмжээ:

8.2.1.нийгэм, эдийн засгийн бие даасан, тогтвортой хөгжлийг хангах;

8.2.2.орон нутгийн хамгаалалтыг төлөвлөх;

8.2.3.орон нутгийн хамгаалалтын нөөцийг бүрдүүлэх;

8.2.4.орон нутгийн хамгаалалтын бэлтгэлийг хангах, зохион байгуулах;

8.2.5.уламжлалт бус аюулаас хамгаалах;

8.2.6.аюулгүй байдлын шуурхай мэдээллийн сүлжээг ашиглах;

8.2.7.иргэнд эх оронч хүмүүжил төлөвшүүлэх;

8.2.8.иргэний эрүүл мэнд, боловсролыг дэмжих.

8.3.Орон нутгийн хамгаалалтын онц болон дайны байдлын үеийн үндсэн арга хэмжээ:

8.3.1.орон нутагт онц болон дайны байдлын дэг журам сахиулах;

8.3.2.цагийн байдлын тухай мэдээ, мэдээлэл харилцан солилцох;

8.3.3.орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот хүч, хэрэгслийг эмхлэн байгуулах;

8.3.4.орон нутгийн иргэд, засаг захиргаа, нийгэм-эдийн засгийн чухал объектыг хамгаалах;

8.3.5.дайсан этгээдийн тагнуул, хорлон сүйтгэх болон террорист бүлэгтэй тэмцэх;

8.3.6.Зэвсэгт хүчний цэргийн анги, байгууллагын ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх;

8.3.7.гамшиг, хөнөөх хэрэгслийн хөнөөлөөс иргэн, эд хөрөнгийг авран хамгаалах;

8.3.8.иргэний амьжиргааны наад захын хэрэгцээг хангах.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ОРОН НУТГИЙН ХАМГААЛАЛТЫН НӨӨЦ, ТӨЛӨВЛӨЛТ, СУРГАЛТ

9 дүгээр зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын нөөц

9.1.Аймаг, нийслэл орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх нөөцтэй байна.

9.2.Орон нутгийн хамгаалалтын нөөц дараахь бүрдэл хэсэгтэй байна:

9.2.1.томилгоот иргэн, хуулийн этгээд;

9.2.2.орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгж;

9.2.3.томилгоот зэвсэг, техник;

9.2.4.тусгайлан бүрдүүлсэн материал хэрэгсэл;

9.2.5.санхүүгийн нөөц;

9.2.6.бусад нөөц.

9.3.Бүх шатны Засаг дарга иргэн, хуулийн этгээдийг томилгоожуулж, гүйцэтгэх үүрэгт нь бэлтгэх ажлыг хариуцан зохион байгуулна.

9.4.Зэвсэг, техникийг даалгаваржуулж, материал хэрэгсэл, санхүүгийн болон бусад нөөцийг бүрдүүлнэ.

9.5.Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийг дараахь үүрэг гүйцэтгүүлэхээр бэлтгэнэ:

9.5.1.орон нутагт онц болон дайны байдлын дэг журам сахиулахад дэмжлэг үзүүлэх;

9.5.2.орон нутгийн засаг захиргаа, нийгэм-эдийн засгийн чухал объектыг хамгаалах;

9.5.3.дайсан этгээдийн тагнуул, хорлон сүйтгэх болон террорист бүлэгтэй тэмцэх;

9.5.4.Зэвсэгт хүчний цэргийн анги, байгууллагын ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх;

9.5.5.гамшиг, хөнөөх хэрэгслийн хөнөөлөөс иргэд, эд хөрөнгийг авран хамгаалахад дэмжлэг үзүүлэх;

9.5.6.дайны байдлын үед иргэдийн амьжиргааны наад захын хэрэгцээний хангалтыг зохион байгуулах.

9.6.Орон нутгийн байршил, газар зүйн онцлог болон бусад хүчин зүйлээс хамаарч энэ хуулийн 9.5-д зааснаас өөр чиг үүрэгтэй томилгоот нэгжийг орон нутгийн хамгаалалтад тусгайлан томилгоожуулж болно.

9.7.Томилгоот нэгжийн бие бүрэлдэхүүнийг дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн чөлөөт бүрэлдэхүүнээс сонгон томилно.

9.8.Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлан чиг үүрэгтэй байгууллагын орон нутаг дахь нэгжийг орон нутгийн хамгаалалтад оролцуулна.

9.9.Орон нутгийн хамгаалалтад Зэвсэгт хүчний цэргийн анги, салбарыг оролцуулна.

10 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөлт

10.1.Аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг нь орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөтэй байна.

10.2.Орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөө нь улсын болон цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөөтэй уялдсан байна.

10.3.Үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлан чиг үүрэгтэй байгууллагын орон нутаг дахь нэгж үйл ажиллагааны төлөвлөгөөндөө орон нутгийн хамгаалалтын талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тусгана.

11 дүгээр зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын сургалт

11.1.Энэ хуульд заасан арга хэмжээ, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд албан тушаалтан, иргэн, хуулийн этгээд, орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжүүдийг бэлтгэх зорилгоор аймаг, нийслэлийн Засаг дарга орон нутгийн хамгаалалтын шат дараалсан сургалтыг явуулна.

11.2.Орон нутгийн хамгаалалтын сургалтыг бие даасан болон үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлсан чиг үүрэгтэй байгууллагын сургалттай хамтарч явуулж болно.

11.3.Сургалтыг хамрагдах бүрэлдэхүүнээр нь дараахь байдлаар ангилна:

11.3.1.аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын;

11.3.2.орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн удирдах бүрэлдэхүүн, бусад албан тушаалтны;

11.3.3.орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүний.

11.4.Сургалтыг дараахь хэлбэрээр зохион байгуулна:

11.4.1.цугларалт;

11.4.2.хээрийн дадлага;

11.4.3.нэгдсэн сургууль.

11.5.Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын болон орон нутгийн томилгоот нэгжийн удирдах бүрэлдэхүүн, бусад албан тушаалтны сургалтыг 4 жил тутамд цугларалтаар зохион байгуулна.

11.6.Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүний сургалтыг аймаг, нийслэлийн Засаг даргын төлөвлөгөөгөөр хээрийн дадлагаар зохион байгуулна.

11.7.Орон нутгийн хамгаалалтын нэгдсэн сургуулийг батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын баталсан төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулна.

11.8.Сургалтыг үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлсан чиг үүрэгтэй байгууллагын орон нутаг дахь нэгж, тэдгээрийн сургалтын төв, материаллаг баазыг түшиглэн зохион байгуулна.

11.9.Иргэний орон нутгийн хамгаалалтын сургалтад хамрагдсан хугацааны цалин хөлсийг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга хариуцна.

11.10.Энэ хуулийн 11.9-д заасан цалин хөлсний хэмжээ, түүнийг олгох журмыг Засгийн газар тогтооно.

11.11.Сургалтыг зохион байгуулахад цэргийн мэргэжлийн дээд удирдлагын байгууллага дэмжлэг үзүүлнэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ **ОРОН НУТГИЙН ХАМГААЛАЛТЫН УДИРДЛАГА**

12 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын удирдлага

12.1.Орон нутгийн хамгаалалтын бэлтгэлийг хангах удирдлагыг батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, нутгийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлнэ.

12.2.Дайны байдлын үеийн орон нутгийн хамгаалалтын зэвсэгт тэмцлийн удирдлагыг цэргийн мэргэжлийн дээд удирдлагын байгууллагын удирдамж, төлөвлөгөөгөөр хэрэгжүүлнэ.

13 дугаар зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын бүрэн эрх

13.1.Монгол Улсын Их Хурал орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

13.1.1.орон нутгийн хамгаалалтын эрх зүйн үндсийг тогтоох;

13.1.2.орон нутгийн хамгаалалтад шаардлагатай төсвийг батлах.

14 дүгээр зүйл.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн бүрэн эрх

14.1.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч орон нутгийн хамгаалалтын талаар Монгол Улсын батлан хамгаалах тухай хууль болон бусад хуульд заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ.

15 дугаар зүйл.Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэн эрх

15.1.Монгол Улсын Засгийн газар орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

15.1.1.төрөөс орон нутгийн хамгаалалтын бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

15.1.2.орон нутгийн хамгаалалтад шаардлагатай төсвийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

15.1.3.орон нутгийн хамгаалалтын талаар хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг батлах;

15.1.4.орон нутгийн хамгаалалтын асуудлаар үндэсний аюулгүй байдлыг хангах тусгайлсан чиг үүрэгтэй байгууллагын харилцан ажиллагааг зохицуулах;

15.1.5.орон нутгийн хамгаалалтын нэгдсэн сургууль, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын цугларалтыг зохион байгуулах шийдвэр гаргах;

15.1.6.зэвсэг, техник, материал хэрэгслийн нөөцийг бүрдүүлэх, даалгаваржуулах, тэдгээрийг ашиглах журмыг батлах.

16 дугаар зүйл.Батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний бүрэн эрх

16.1.Батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

16.1.1.орон нутгийн хамгаалалтыг бодлогын удирдамжаар хангах, хянан зохицуулах;

16.1.2.орон нутгийн хамгаалалтыг бэхжүүлэх саналыг Засгийн газарт оруулах;

16.1.3.аймаг, нийслэлийн орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөг батлах;

16.1.4.орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөө боловсруулах заавар, томилгоот нэгжийн бүтэц, зохион байгуулалтын үлгэрчилсэн загварыг батлах;

16.1.5.нэгдсэн сургуулийг зохион байгуулах асуудлыг Засгийн газарт оруулж, шийдвэрлүүлэх.

17 дугаар зүйл.Батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын чиг үүрэг

17.1.Батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

17.1.1.энэ хуулийн 16.1.4-т заасан баримт бичгийг боловсруулах;

17.1.2.аймаг, нийслэлийн орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хянаж, дүгнэлт гаргах;

17.1.3.орон нутгийн хамгаалалтын сургалтыг төлөвлөх, зохион байгуулах, хяналт тавих;

17.1.4.орон нутгийн хамгаалалтыг төлөвлөн хэрэгжүүлэхэд төрийн захиргааны төв байгууллагын удирдлага, аймаг, нийслэлийн Засаг даргыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

17.1.5.орон нутгийн хамгаалалтын онол, арга зүй, шинжлэх ухаан, инновацийн хөгжлийг хангах;

17.1.6.орон нутгийн хамгаалалтын мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖИЙН УДИРДЛАГА, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД, ИРГЭНИЙ ҮҮРЭГ

18 дугаар зүйл.Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын эрх, үүрэг

18.1.Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

18.1.1.аймаг, нийслэлийн орон нутгийн хамгаалалтад тухайн жилд шаардагдах төсвийг баталж, хяналт тавих;

18.1.2.орон нутгийн хамгаалалтын хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн талаар Засаг даргын мэдээллийг сонсох.

19 дүгээр зүйл. Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын үүрэг

19.1. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь үүрэг хүлээнэ:

19.1.1. орон нутгийн хамгаалалтын тухай хуулийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

19.1.2. аймаг, нийслэлийн орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг удирдах;

19.1.3. орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөг жил бүр тодотгох, шаардлагатай нэмэлт, өөрчлөлтийг саналаа батлан хамгаалахын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх

19.1.4. сум, дүүргийн орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөг батлах;

19.1.5. аймаг, нийслэлийн тухайн жилийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд орон нутгийн хамгаалалтад шаардагдах хөрөнгийг тусгуулах;

19.1.6. орон нутгийн хамгаалалтын хүч хэрэгслийг томилгоожуулах;

19.1.7. орон нутгийн хамгаалалтад шаардлагатай материал, хэрэгслийн нөөц бүрдүүлэх, иргэн, хуулийн этгээдийн эзэмшилд байгаа галт зэвсэг, техникийг даалгаваржуулах;

19.1.8. орон нутгийн хамгаалалтын сургалтыг зохион байгуулах;

19.1.9. орон нутгийн хамгаалалтын мэдээллийн сан бүрдүүлэх.

20 дугаар зүйл. Хуулийн этгээдийн үүрэг

20.1. Хуулийн этгээд орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь үүрэг хүлээнэ:

20.1.1. томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүн болон ажилтныг үүрэг гүйцэтгэх боломжоор хангах;

20.1.2. Аймаг, нийслэлийн Засаг даргаас тогтоосон даалгаврыг биелүүлэх;

20.1.3. орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөгөөр хүлээсэн үүргээ гүйцэтгэх;

21 дүгээр зүйл. Иргэний үүрэг

21.1. Монгол Улсын иргэн орон нутгийн хамгаалалтын талаар дараахь үүрэг хүлээнэ:

21.1.1.орон нутгаа хамгаалах томилгоот үүргээ биелүүлэх хувийн бэлтгэлтэй байх;

21.1.2.орон нутгийн хамгаалалтад томилгоот үүрэг гүйцэтгэх;

21.1.3.сонор сэрэмжтэй байх, аюул заналын талаар мэдээлэх.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

22 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн арга хэмжээний санхүүжилт

22.1.Орон нутгийн хамгаалалтын үндсэн арга хэмжээний зардлыг улсын болон орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлнэ.

23 дугаар зүйл.Орон нутгийн хамгаалалтын нууцлалт

23.1.Орон нутгийн хамгаалалтын талаарх мэдээллийн нууцлалын зэрэглэлийг Төрийн болон албаны нууцын тухай хуулийн дагуу тогтооно.

24 дүгээр зүйл.Хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

24.1.Орон нутгийн хамгаалалтын хууль тогтоомж зөрчсөн гэм буруутай иргэн, хуулийн этгээд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхгүйгээр бол Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага оногдуулна.

ГАРЫН ҮСЭГ